

Oponentský posudek na bakalářskou práci
Počiatky protokameniny v čínskej dobe bronzovej na základe analýzy vybraných lokalít
Dmitrije Solaniče

Bakalant se ve své práci zaměřil na archeologické nálezy keramiky vyrobené z materiálu, který po zevrubnější pojmoslovné diskuzi označuje pojmem protokamenina, a snaží se na základě nálezových zpráv z několika reprezentativních nalezišť čínské doby bronzové popsat okolnosti jejího výskytu a zodpovědět některé obecnější otázky ohledně jejího vývoje formálního i funkčního. V úvodu autor představuje problematickou terminologickou situaci a naznačuje spornost některých klasifikačních přístupů zejména čínských badatelů; nutno poznamenat, že tak činí vzhledem ke své pozici až příliš odsudečně. Za protokameninu pak považuje keramiku, která se sice v čínské literatuře nazývá různě, vykazuje však společné základní rysy. Jádrem práce je popis nálezů protokameniny na třech, resp. čtyřech archeologických lokalitách, doplněný a „závěry“, tj. pokus o vyhodnocení a interpretaci. Text je doplněn řadou obrazových příloh a tabulkami.

Obecně vzato, práce je vesměs rozumně koncipována a rozvržena, členění je logické, výklad je formulován kultivovaným jazykem (stranou ponechávám překlepy, některé typografické nešvary či víceméně náhodné kolísání v ne/skloňování čínských jmen). Po formální stránce práce netrpí vážnějšími nedostatky, přestože seznam literatury vykazuje menší vady a zajisté se neřídí interními pokyny k formátování bibliografických údajů. Z pohledu čtenáře je velice sporné a až poněkud nepochopitelné zařazení schémat tabulek, nikterak přitom rozsáhlých nebo složitých, do příloh, přestože se okolo údajů v nich obsažených vede diskuze na příslušných místech; na svém místě v přílohách jsou pak nedostatečně popsány a vysvětleny, i když při troše snahy a srovnání s výkladem o mnoho stránek jinde se v nich nakonec lze zorientovat. Popisky dokonce ani neobsahují informaci o tom, ke kterému nalezišti se vztahují.

Po obsahové stránce neobsahuje práce žádné zásadní trhliny, které by ji zneplatňovaly jako celek. Místy lze konstatovat přílišnou popisnost, a to i s ohledem na povahu zadání; ne všechna popisná fakta se odrážejí v analýze, kterážto se někdy zdá zanikat ve v podstatě slovenském výtahu z čínských nálezových zpráv. Představené hypotézy jsou smysluplné, třebaže zpravidla, jak sám autor přiznává, často těžko ověřitelné či pevněji podporované jinými údaji. Je třeba podotknout z obecně statistického hlediska, že při tak malých počtech nálezů, se kterými se zde pracuje, je výpovědní hodnota statistiky významně oslabena, přičemž pevnost hypotéz je dále oslabována tím, že zpracovávané podklady nejsou úplné (příliš primitivní souhrnná čísla, neúplnost popisů) – jak opět autor sám přiznává. Tu a tam se objeví málo jasné (či spíše plodné) debaty např. o vztahu absolutních počtů a relativního zastoupení zkoumaných nádob, aniž by autor osvětloval, proč či kdy jsou pro něho relevantní absolutní počty nádob a kdy procenta. V celkovém pohledu se zdají některé „geopolitické“ spekulace příliš dalekosáhlé, mají-li být založeny čistě na předloženém rozboru nálezů protokameniny. Také bych uvítal daleko více odkazů tam, kde bakalant hovoří o různých teoriích o prehistorické Číně – zmiňuje vývoj na tomto poli a je kritický k tradičnějším pojetím, udržovaným hlavně v ČLR, nicméně málokdy přichází s konkrétními jmény, okruhy, směry či literaturou. Výklad někde následkem toho působí neukotveně.

Souhrnem práce doporučuji k obhájení a navrhuji hodnocení výborně až velmi dobře.

V Praze, 8. června 2015

Lukáš Zádřapa

